

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrti D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, prekladi beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišstvo: Kraljeva ulica št. 5, prilika. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, 1. nadstropje. — Telefon št. 34.

Postnina plačana v gotovini.

Neiskren sporazum

V misteriozno tajinstvenost zavita pogodb med radikali in radičevci je bila včeraj objavljena. Napeto jo je pričakovala politična javnost, a vsi, ki so računali na kako senzacionalno, so razočarani. Objava dobesednega teksta tega ominoznega sporazuma ne razkriva ničesar novega, ne prinaša prav nič olajšave ali razčiščenja v današnji nelpepo in neprijetno politično situacijo.

Na objavo sta se sporazumeli baje obe stranki, v resnici pa je prišlo do ne gotovo na zahtevo radikalov, ker samo ti lahko imajo koristi od tega. Radičevcem more objava le škodovati, jih blamirati pred svetom, diskreditirati pred volilci. Zato je verjetno, da je g. Pašić zahteval objavo sporazuma kot revanžo na izzivanje g. Radića po Bosni in Dalmaciji. Noben Radičev demanti, nikakva vladna izjava ne bi mogla bolj dezasurirati bosanskih in dalmatinskih demagogov voditelja HSS, kakor je to storil objavljeni sporazum.

Ako čitaš besedilo pogodbe med radikali in radičevci, te zaboli srce pri misli, kolike koristi bi lahko bilo za Jugoslavijo, ako bi bila ta pogodba iskrena. Koliko lepša je v njej, koliko takega, kar lahko podpiše z obema rokama vsak Jugosloven. Radičevci ne priznavajo samo državnega, ampak tudi narodnega edinstva. Srbi, Hrvati in Slovenci so en narod: živeli so prej ločeno, sedaj pa — po sporazumu — se ne nahajajo samo dejanski pod eno streho, ampak tudi po prepričanju in čutenju in se hočejo sedaj radi skupnega blaga skupno braniti pred sovražniki. NRS in HSS sta, pravi da je pogodba, »ugotovili, da se ves narod čuti eno«.

Vse to in še marsikaj lepega stoji v sporazumu. Konec naj bo razjedajočih plemenskih borb, nepodnih bojov za predčasno revizijo ustave. Izvedejo naj se ustavna določila, izvedejo vsi potrebni zakoni.

Kake koristi bi bilo za Jugoslavijo, ako bi te lepe besede postale meso. A ves sporazum je bil neiskren že od vsega početka. Prevelika je kapitulacija Radića in njegovih, da bi mogla biti odkritosrčna, in pokazalo se je, da je prekmalu, da res ni bila. Radić je svedčano priznal narodno edinstvo, v praksi ga je rušil, kjer je le mogel, in je baš te dni dosegel nov uspeh, ko se mu je posrečilo izinigrirati v Beogradu ustanovitve separatističnega srbskega Skokla. Hotel je za vsako ceno izpod obznanje in na vlado in je s pravim cinizmom pristal na vse.

Da radičevci ne mislijo in ne morejo misliti iskreno, so se seveda v polni meri zavedali tudi radikali. Ne prijetna jim je bila ostra kontrola samostojnih demokratov v vladi in hoteli so jih zamenjati s radičevci, od katerih se jim ni bilo treba bati take kontrole. Zavedali so se, da sklepajo nelpepo kupčijo.

Ta obojestranska neiskrenost je velik greh, ki so ga zakrivali radičevci in radikali. Maščuje se zdi nad njimi samimi, maščuje pa žal tudi nad državo.

Črnogorska akcija proti Plamencu

— Beograd, 17. februarja. Izvrševalni odbor protestnega shoda, ki se je vršil preteklo nedeljo v Beogradu in ki je bil naperjen proti reaktivaciji vodje črnogorskega separatizma Jovana Plamencu, je včeraj izročil črnogorskim poslancem, dvema radikaloma, dvema davidovičevcem in trem federalistom posebno spomenico, v kateri zahteva, da črnogorski poslanci skupno nastopijo pri vladi in na drugih mednarodnih mestih in preprečijo reaktivacijo Jovana Plamencu. Spomenica je bila med drugimi izročena tudi Ljubi Davidoviču in finančnemu ministru dr. Stojadinoviću.

Na včerajšnji seji radikalnega kluba je črnogorski poslanec M. Tomić govoril tudi o Plamencu. Njegov govor je povzročil splošno senzacijo. Poslanec Tomić je ugovarjal, da je sedanji proces na Cetinju proti odmetnikom, ki so bili obtoženi umora inž. Milovana Miljkovića, prinesel na dan senzacionalna odkritja. Obtoženci so pri razpravi priznali, da so umor izvršili po načrtih Jovana Plamencu. Cetinjsko sodišče je zaprosilo beogradsko policijo in notranjega ministra za aretacijo Jovana Plamencu in izročitev cetinjskemu sodišču.

Darujte za sokolski Tabor!

Po objavi sporazuma RR

Razporeženje v radikalnem klubu. — Stepan Radić pravi, da vlada med njim in Pašićem popolno zaupanje in da ni nikake krize.

— Beograd, 17. februarja. Današnji listi objavljajo vsebino sporazuma, sklenjenega med radikali in radičevci. Politična javnost ta dokument različno komentira. Predvsem nekateri konstatirajo, da so navadno sporazume objavljale one stranke, ki so bile z njihovo izvedbo prevarane. Radikali pa trdijo, da hočejo ravno z objavo tega sporazuma najširši javnosti pokazati popolno kapitulacijo voditelja hrvatskih seljakov Stepana Radića in da je zmazala na celi črti koncepcija državnega in narodnega edinstva. Radić se več ne more braniti na starem separatističnem terenu, čeprav je to zadnji čas zopet poskušal in je še včeraj v Narodni skupščini pozival Hrvate »na okup«. V radikalnem klubu obstoja struja, ki z Ljubo Jovanovićem na čelu hoče, da se o sporazumu razvije v klubu velika politična debata. To je odklonil klubski predsednik Ljuba Živković. Nekateri radikali naglašajo, da je sporazum nepopoln in da bo treba k sporazumu

važnih in preciznih dodatkov.

— Zagreb, 17. februarja. Današnji »Dom«, glavno glasilo Stepana Radića, objavlja situacijski članek, v katerem pravi:

»Ni nikake krize in je tudi ne bo. Krize ni, ker med obema voditeljema združenih vladnih strank obstoja popolno zaupanje in soglasno umevanje absolutne potrebe, da se narodni sporazum ohrani in dalje zgradi s plodnim zakonodajnim delom, kakor to zahtevajo interesi naroda. Med člani vlade obstoja vzajemno popolno zaupanje z neznatnimi izjemami. Te izjeme so nastale vsled razdalnega delovanja brezsrčnih spletkarjev, ki je prišlo izven kroga združenih vladnih strank. V kolikor je bilo treba dati pojasnila, je to storil predsednik HSS ter je pojasnil ministrskemu predsedniku vse, da se tako odstrani najmanjša sled nezaupanja. Vlada je po teh napadih v svojem sestavu močnejša in slonejša nego poprej. HSS ostane še dalje v vladi.«

Radić zopet izziva

Govor dr. Trumbića o federalizmu in reviziji ustave. — Stepan Radić odgovarja Trumbiću in izziva velikanski vihar. — Opozicija tolče po pultih.

— Beograd, 17. februarja. Narodna skupščina je danes nadaljevala proračunsko razpravo, ki je trajala od 9. dopoldne do opoldne. Razprava je bila zelo burna in je prišlo večkrat do temeljitega obračunavanja med ministrom Stepanom Radićem in opozicijo, zlasti hrvatskimi federalisti. Prvi je govoril posl. dr. Trumbić (HZ) o federalistični ureditvi naše države ter je zagovarjal načrt ustanovitve petih okrožij. Njegov govor je opozicija mirno poslušala, pač pa je minister Stepan Radić večkrat živahno ugovarjal, kar je izzvalo v zbornici viharne proteste. Dr. Trumbić je tudi ostro kritiziral Radićev sporazum z radikali.

Minister Stepan Radić je nato povzel besedo ter brnil centralizem, ki ga je primerjal loncu, v katerem se nekaj kuhja in se bo tudi nekaj skuhalo. Govoril je dalje o vsemogočih stvareh. Delal je komplimente Srbom, ki so bili vedno junaški in so s puško v roki stvarili današnje edinstveno državo. Hrvate na drugi strani so mirni organizatorji. Tu je nastal krik in vik. Posl. dr. Bazala (HZ) je vskliknil Radiću: »Politični magarac!« Stepan Radić je skušal biti duhovit ter je pristavil: »Magarac pomeni — prefriganca!« Zavrčajoč Trumbićev zahtevo po reviziji ustave, je Stepan Radić naglašal, da revizija ni potrebna, to je vprašanje časa, ustave pa se ne sme rušiti.

Stepan Radić je nato plediral za skupno sodelovanje Srbov, Hrvatov in Bolgarov. Pri tem ni niti z besedico omenil Slovencev. Z združitvijo ome-

njenih treh narodov bo mogoče ustanoviti močno nacionalno državo. Ta država ne bo slonela na republikanizmu, marveč na duhovnem in moralnem edinstvu. (Posl. Sv. Pribečević: »Včeraj ste zbirali Hrvate okrog sebe!« Smeh v zbornici.) Stepan Radić je nadaljeval: »Današnja moja politika je politika sporazuma. Danes izvačamo seljaško politiko. (Klic opozicije: »Bolje radikalno politiko!«) Jugoslovenstvo je velik ideal. (Klici: Poprej je govoril, da je to švindl!«)

Do viharne spopada in trušča je prišlo, ko je Stepan Radić očital dru. Trumbiću, da smo po njegovi krivdi izgubili Reko. Nastal je v zbornici nepopisen hrušč. Hrvatski federalisti so Radiću ugovarjali in začeli tolči po klopi. Poslanec dr. Trumbić se je dvignil in hitel proti Radiću: »To je laž!« Poslanec dr. Zanič je vzkliknil: »Največji švindler je Radić!« Posl. Večeslav Wilder: »Stepan Radić je največ kriv, da smo izgubili Reko. Radić je bil izdajalec!« Koncem svojega govora je Radić začel govoriti v beogradskem uličnem žargonu. Razburjenje se ni zlepa poлегlo. Radić je svoj govor zaključil: »Mi smo prišli kot braje k bratom, kot ljudje k ljudem. Dali smo vse in odstranili vse onih, kar je oviralo sporazum. Z Radićevim govorom je bila nato sra zaključena. Jutri je dan interpellacij.

Pretep v praškem parlamentu

Dr. Beneš v madžarski aferi. — Napad madžarskega krščanskega socialista na člana vladine večine.

— Praga, 17. februarja. Na včerajšnji plenarni seji narodne skupščine se je izvršila najprej volitev definitivnega skupščinskega predsedstva. Za štiri podpredsednike so bili izvoljeni: Stivín (soc. dem., 156 glasov), Slaviček (čsl. socialist, 157 glasov), Dostalek (ljudska stranka, 157 glasov) in dr. Spina (nemški agrarec, 159 glasov).

Po končanih volitvah je zunanji minister dr. Beneš podal kratko izjavo na interpellacijo koaliranih strank glede madžarske ponarejalske afeje.

Med njegovim govorom je prišlo do viharnih prizorov in spopadov. Nemški socialni demokratje so opazili na galeriji nekatere uniformirane člane parlamentarne straže. Dvignili so velikanski krik in vik, vzklikajoč: »To ni nikakva demokratska država! To je policijska država!« Izvajanja dr. Beneša je opozicija sprejela z raznimi medklji. Najhujši so bili Madžari, pripadajoči krščansko-socialni stranki. Posl. Vedor je izzval s svojim nastopom prav resen konflikt. Pograbil je spise na svoji mizi in jih vrzel proti nekemu poslancu vladine večine. Ta je spise vrzel nazaj proti Vedorju, ki jih je ujel in jih z vso močjo vrzel v glavo bivšem ministru dr. Meixnerju. Temu je postalo slabo ter so ga morali odpeljati iz zbornice.

Predsednik je posl. Vedorja izključil od treh seji radi nedostojnega vedenja. Posl. Vedor pa ni hotel oditi in ga je morala zbornična straža s silo odstraniti iz zbornice.

Zunanji minister dr. Beneš je med drugim glede ponarejalske afeje omenil, da je že svoječasno opozoril na zvezo te afeje s ponarejanjem češkoslovaških bankovcev v letih 1919. in 1921. Kot dokaz za to zvezo je navedel, da je bil Nadossy preiskovan in org. in afeje ponarejanja čeških bankovcev in da ima Nadossy največjo zaslug, da se je vsa zadeva potlačila na korist kompromitiranih oseb. Glede politične strani ponarejalske afeje ugotavlja dr. Beneš, da pomenja afera v zunanje-političnem oziru sovražno orieniacijo Madžarske, ki ni v pravem skladu s položajem v Srednji Evropi in ki je naperjena proti konsolidaciji srednjeevropskih razmer. Falsifikatorji sami so skušali škodovati Franciji in sosednim državam. Afera je obenem izraz madžarskega mišljenja, da v Srednji Evropi ne pride prej do miru, dokler obstoji trianonska mirovna pogodba.

Narodna skupščina je vzela izjavo zunanjega ministra z odobravanjem na znanje in se prične 18. t. m. velika politična debata o madžarski ponarejalski aferi.

Briandova zmaga v zbornici

Zbornica je z veliko večino sprejela vladne finančne predloge in odobrila nove davke. — Razbitje levičarskega kartela. — Možnost vladne krize.

— Pariz, 17. februarja. Zbornica je včeraj ob 6. jutraj sprejela finančni zakon z 258 glasovi in proti 145 glasovom.

— Pariz, 17. februarja. Briand je končno zmagal v parlamentu s svojimi finančnimi predlogi. Briandova taktika, da se ni dal oplasti z odklonitvijo nekaterih določil finančne predloge od strani zbornice in da je takoj predložil nove modificirane predloge, je res dovela do zmage Zbornica je včeraj po celo noč trajajoči debati sprejela z veliko večino glasov vladne finančne predloge. Končno zborovanje v zbornici so pričakovali z veliko napetostjo. Poimenosko glasovanje je bilo včeraj ob 6. jutraj končano. Socialni demokratje so večinoma glasovali proti, nekateri pa so se vzdržali glasovanja.

Mnogi člani centrá so glasovali za predlogo. Značilno je, da je bivši finančni minister Bokanovski v zbornici izjavil: »Opozicija je pripravljena vlado podpirati, če ji dovoli v gotovih točkah koncesije.« Briand je nato odgovoril, da sedaj ni čas za strankarsko politiko. V interesu države je treba opustiti vsako doktrinarstvo. In res je velik del opozicije glasoval za vlado.

Zbornica je bila nato do prihodnje torka odgojena. V tem času bo poskušal Briand razčistiti zamotano situacijo, ker danes vlada nima več zanesljive večine. Briand se bo moral pobotati s socialisti, ki so ga v proračunski razpravi pustili na cedilu, ali pa si bo moral poiskati zvez z dosedanjimi opozicijo. Ni izključeno, da pride v prihodnjih dneh do vladne krize.

Skupščina centrale industrijskih korporacij

— Beograd, 17. februarja. Glavna skupščina Centrale industrijskih korporacij je bila včeraj otvorena pod predsedstvom predsednika Centrale veleindustrije Baillonja. Glavne skupščine se udeležujejo zastopniki raznih industrijskih korporacij iz cele države. Prisotni so bili med drugimi načelnik oddelka za izvedbo mednarodnih pogodb dr. Rybář, pomočnik trgovskega ministra Franjo Gospodnetič, pomočnik prometnega ministra Boža Popović, direktor oddelka za zunanje pogodbe Sava Kukić, generalni direktor neposrednih davkov Dušan Letica, načelnik trgovskega ministristva Milan Tođorović in drugi.

Po oficijelnih pozdravih predsednika je generalni tajnik Centrale Curčin podal poročilo o delovanju centrale v preteklem letu.

Na predlog predsednika Baillonja je bila izvoljena posebna delegacija industrijev, ki ima nalogo pri ministru za socialno politiko prečišči želje industrijev o gotovih spremembah v socialni zakonodaji. Tajnik dr. Gregorič je nato poročal o carinski politiki, o neposrednih davkih, avtonomnih dokladah in taksah. V vprašanju neposrednih davkov je skupščina sklenila, da sprejme predloge finančnega ministra.

Z ozirom na mednarodno gospodarsko situacijo je sklenjeno, da naša država ne sme sodelovati pri sklepanju kakih gospodarskih unij, marveč da država vpoštevajoč gospodarske prilike uredi mednarodne gospodarske odnose na temelju sklenjenih trgovskih pogodb.

Tajnik Miličević je nato poročal o prometnih tarifah in o stanju naših prometnih sredstev. Tarifni so sedaj izdelani na temelju prejšnjih srbskih predpisov, dedane so k temu nove odredbe po prilikah, ki so bile ustvarjene z ujedinenjem. Sedanji tarifni načrt je po mnenju večine industrijskih korporacij v glavnem dober. Posamna vprašanja je treba še rešiti v sporazumu z interesiranimi korporacijami. Najvažnejše je vprašanje tarifov za mlinsko industrijo. V prvi vrsti prihaja tu v poštev tarif za izvoz moke in žita za cementno industrijo je važen notranji tarif in dalje je tudi važen tarif za prevoz sirovin.

Izvoljen je bil končno poseben odbor, ki ima sestaviti resolucije, nanašajoče se na vsa aktualna vprašanja industrije. Danes je glavna skupščina vse dopoldne nadaljevala razpravo. Skupščina danes konča svoje delo.

Zapetni incident v prosvetnem ministristvu

— Beograd, 17. februarja. V prosvetnem ministristvu se je včeraj dogodil sličen incident, kakor z radikalnim poslancem Dragovićem. Davidovičev posl. Agatonović je včeraj hotel dobiti v prosvetnemu ministristvu nekatera pojasnila glede proforskkih imenovanj. Službojuči žandar ga je ustavil na hodniku ter mu zabranil vstop k ministru. Poslanec Agatonović je bil zelo razburjen ter je rabil proti Radiću iste izraze, kakor Dragović. Incident je izzval v javnosti veliko nezadovoljstvo.

PLAČILA NEMČIJE ITALIJI

— Berlin, 17. februarja. Po uradni statistiki je Nemčija od 1. septembra 1925 dalje do konca januarja t. l. plačala Italiji po Dawesovem načrtu v blagu 23.324.000 zlatih mark.

SPORAZUM MED GRŠKO IN BOLGARSKO

— Soli, 16. februarja. Med Grško in Bolgarsko je dosežen sporazum glede izplačila odškodnine radi obmejnega konflikta pri Demir Kapu. Odškodnino je Društvo narodov prisodilo Bolgarski ter jo mora plačati Grška. Prvi obrok v znesku 15 milijonov levov plača Grška v najkrajšem času, drugi obrok pa šele 1. marca 1927. Na ta način je likvidiran grško - bolgarski obmejni spor, povodom katerega je Grška mobilizirala svojo armado.

Radi preselitve drogerije

daje od 1. februarja t. l. dalje

10%

popust

drogerija „ADRIJA“, parfumerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova 5

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

LESNI TRG.

Povpraševanje in ponudbe živahne. Prodanih 2 vag. hrastovih hlodov, media od 35 cm fco namembna post. 450 Din, 2 vag. smrekovih hlodov od 25 cm napr. media 35 cm 225 Din, 2 vag. bukovih suhih drv fco n. p. 20 Din in 1 vag. suhih hrastovih drv fco n. p. 17.50.

ŽITNI TRG.

Povpraševanje in ponudbe živahne. Prodanih 2 vag. časa primerne suhe koruze fco Ljublj. 154 Din, 1 vag. koruze za mletje fco. banatska post. 155, 2 vag. fco Zagreb 167.50 Din.

2½% drž. renta za vojno škodo 275, 278; 7% invest. pos. iz l. 1921 76, 78; Celjska posojilnica d. d. 200, 204; Ljubljanska kreditna banka 200, —; Merkantilna banka 100, 105; Kreditni zavod 175, 185; Slavonska banka 50, —; Strojne tovarne in livarne —, 125; Združene papirnice 110, —; Stavbena družba d. d. Ljubljana 90, 100; Šešir d. d. 115, 120; 4½% kom. zad. dež. bke 20, 22; 4½% zast. l. kr. dež. bke 21, 22.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curih 10.94—10.98, Praga 168.18—169.18, Pariz 207.50—209.50, New York 56.672—56.972, London 276.18—277.38, Trst 228.77—229.97, Berlin 13.519—13.559, Dunaj 798.80—802.80.

7% invest. pos. 1921 77—77½, 2½% drž. rente za ratnu štetu 280, 280½—281, Ljubljanska kreditna 200, Hrv. ekskomptna banka 121—122, Kreditna banka Zg., 130—132, Hipotekarna banka 66½—67½, Jugobanka 105—106, Praštediona 965—970, Slavonska banka 50—51, Eksploatacija 32½—35, Drava dd. Osijek 205, Šečerana Osijek 420—445, Isis dd. 60—65, Nihag 35, Gutman 320, Slaveks 150, Slavonska 42½—44, Trboveljska 370, Union paromlin 410, Vevče 110.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih, 17. februarja. Predborza: Beograd 43.60—43.65, Pariz 89.90—90.20, London 25.245—25.255, New York 519—519.50, Milan 20.92—20.97, Praga 15.35—15.40, Dunaj 72.95 do 73.15.

— Trst, 17. februarja. Predborza: Beograd 43.60—43.65, Pariz 89.90—90.20, London 25.245—25.255, New York 519—519.50, Milan 20.92—20.97, Praga 15.35—15.40, Dunaj 72.95 do 73.15.

Radikalno-radičevska pogodba

Kakor smo že včeraj poročali, je bil sinoči objavljen tekst slovitnega »sporazuma« med radikali in radičevci. Glasi se:

Delegati Narodne radikalne stranke in Hrvatske seljačke stranke so na svojih sestankih, začeti s 2. julijem t. l. stalno delali na to, da ugotovijo, da se obe stranki nahajata na popolnoma istem stališču glede podlage naše kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in da je izjava vodstva HSS v Narodni skupščini dne 27. julija t. l. rezultat evolucije v politiki HSS, ki je priznava enotnost države, dinastijo Karadjordjevičev, toliko zaslužen za osvoboditev in ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev in obstoj enega samega parlamenta za vso državo. Za HRS ima ta evolucija v HSS odločilen pomen, ker predstavlja HSS ogromno večino Hrvatov, čijih naziranje glede države se bo tekom časa, kar upamo, postavilo na edino možno, zdravo podlago, in ravno tako tudi drugih političnih krogov na Hraskem. Na ta način so odstranjene vse težkoče, ki so ovirale razvoj naše države. Po izjavah vodstva HSS v Narodni skupščini, ki so jih narekemale zadovoljne izkušnje, se more reči, da se dva dela dejanske enega naroda, ki sta živela mnogo stoletij vsak pod drugo vladavino in ločeno, sedaj ne nahajata samo dejanski pod eno streho, ampak tudi po prepričanju in čutenju in se hočeta sedaj zaradi skupnega blagoraj skupno braniti pred sovražniki. HRS in HSS sta se znašli druga poleg druge, in to je v današnjih priključitvah najverjetneje pot narodnega in državnega edinstva. Ugotovili sta, da se ves narod čuti enega in da se da kot tak voditi k napredku in blagostanju, navezane drug na drugega v skupnem delu in čim več trajnem skupnem delu, ker uživata obe stranki zaupanje prevladujočega števila prebivalstva in predstavljata veliko večino naroda.

Ti dve stranki donesete s sledečim aktom svojo odločitev, da je njuna želja, da se sestavi skupna vlada pod predsedstvom g. Nikole Pašića. Ta vlada naj bi vzela nase obveznost za integralno uporabo ustave v državi in njeno izvedbo z uporabo novih zakonov, kakor to predvideva ustava. Ta uporaba ustave naj se izvede na vsem ozemlju kraljevine SHS brez sleherne izjeme tako, kakor to določa ustava za našo eno in nedeljivo kraljevino. Razen tega si obe stranki stavljata za nalogo, da bosta izvedli velike in važne prihranke v kraljevini, da bosta živahno delovali na poenotenju zakonov in da bosta skrbela za spoštovanje državljanov in političnih pravic, ki ostanejo zamenjane vsem poštenim državljanom v kraljevini, in da bodo predstavniki oblasti človeško in pravično postopali z državljanji. Napravili bosta vse, kar je potrebno, da se ustvari resna kontrola nad delovanjem državnih namestencev.

Posli, ki se imajo izvršiti v Narodni skupščini, so nastopili: Sprejeti se imajo že predloženi zakonski načrti o tisku, o dvanaestih, o ustroju sodišč, o sodnikih, o invalidih in o ljudskošolskem pouku. Za jesensko zasedanje Narodne skupščine se imajo pripraviti in po možnosti donesti v Narodni skupščini tudi sledeči zakonski predlogi: o občinah, ki je predvsem potreben zaradi izenačenja zakonov o občinah, veljavnih v posrednih kraljevih državah; v Bosni se imajo ustvariti občine, kjer še ne obstojajo; spremembe v zakonu o uradnikih, s katerimi se imajo izvesti redukcije državnih namestencev, zvišati prejemki onim, ki ostanejo v službi in zvišati število tih, ki se sedaj zahteva 7- dosegajo pravice do pokojnine, ker je dosedanja mera 10 let za pokojnino premajhna; nadalje zakonski načrt o izenačenju davkov, o agrarni reformi, o ureditvi rek, osuševanju močvirij in namakanju polja, kakor tudi zakona o vodnih zadrukah; potem zakonski načrt o obrtniških kreditih. Vsi zakoni, ki so že pred parlamentom, naj se izglasujejo v jesenskem zasedanju Narodne skupščine. Razen tega ima bodoča vlada skrbeti za podpiranje in pospeševanje brodarstva in ribarstva. Ko bo končan ta pro-

gram, bosta koalirani vladi sestavili nadaljni program za notranje delovanje.

Kar se tiče zunanje politike, naj ostane v dosedanjem duhu z našimi zavezniki, velikimi in malimi, ki so, bodisi neposredno ali posredno, dali možnost za ustanovitev naše države. Nova vlada bo skrbela za to, da ta politika ostane in se še nadalje razvija, brez ozira na žrtve, ki jih bo treba doprinesiti za resnične potrebe naše države. Dokler je na svetu krepka vojaška sila, je to jamstvo za varnost od zunaj.

Tekom pregovorov delegatov obeh strank, ki so dovedli do tega sporazuma, je prišlo stalno na razgovor gotovo vprašanje kot resna ovira, da se pride do definitivnega sporazuma. Dočim so namreč predstavniki NRS živahno zahtevali, da se tudi Samostojna demokratska stranka udeležila našega delovanja in v svrhu sporazuma, so zastopniki HSS izjavljali, da bi bil sporazum o skupnem delovanju med njimi in radikali nemogoč, ako ostanejo radikali pri svoji zahtevi. Ne odnehaajo od svojega stališča, so spravi predstavniki HSS delegate NRS v tak položaj, da so morali ali skleniti sporazum s Hrvati brez Samostojnih demokratov, ali na sploh ne. Ker stoji interesi države nad vsemi drugimi interesi, in naj si bodo tudi še tako resni, so se morali delegati NRS ukloniti pritisku razmer, ki je bil močnejši kot stališče Narodne radikalne stranke.

Ta sporazum ni rezultat strankarskega pogajanja in kučevanja, ampak, ako se dobro pomisli, plod pravičnega razumevanja narodnega in državnega edinstva in onega medsebojnega zaupanja, ki je med tema dvema strankama polagoma naraslo v skupnih pregovorih in je postalo tako čvrsto, da se je ustvarila možnost, da bo mogla ostati v bodočnosti v skupnem delu v vladi, v parlamentu, pred krono in v narodu.

Dovolj je bilo pogrešk, dovolj se je doživelo zablod, da je bilo mogoče priti do tega obojestranskega zaupanja, ki je glavni pogoj za uspeh teza našega sporazuma in za bodoče delovanje koalicijske dveh največjih strank v državi.

Ta akt sporazuma ima štiri strani. Dne 16. julija 1925. v Beogradu.

M. N. Trifković, M. S. Čurčić, Pavle Radić, dr. B. Šuperina, Ljubo Živković, dr. Nikola Nikić.

Dunajske afere

Dodatno k našemu včerajšnjemu dunajskemu poročilu posnemamo iz dunajskih listov:

Glavni urednik »Abenda« Weiss je res umaknil priziv proti svoji aretaciji. Utemeljuje ta svoj nenadni korak s tem, da noče preiskave zavlačevati, ker je trdno prepričan, da ni storil ničesar protizakonice in da mora biti kmalu izpuščen. Preiskovalni sodnik je drugega mnenja. Dal je namreč v ponedeljek aretirati Weisssovega kompanjona Arturja Fuchsa, šefa anonimne ekspedicije Schalek. Fuchs je bil v zvezi z Weissom. Ponovno se je oglašil pri raznih firmah, zlasti bankah, in jim »zaupno« sporočil, da se pripravljajo v »Abendu« proti njim ostri napadi. Obenem je namignil, da bodo ti napadi izostali, ako naroči dotična firma več inseratov in jih seveda mastno plača. Zaslužil je tako lepe milijone — tudi v našem denarju — in si jih nato razdelil z Weissom.

Fuchs je rodom češki Nemec, ki pa živi že od prejšnjega na Dunaju. Njegova karjera je prav ameriška. Začel je kot inseratni agent, danes je večkratni milijonar, ima svojo vilo, svoj avtomobil, Preiskava bo pokazala, ali si ni služil na nepošten način denarja že tudi prej, ko še ni bil Weissov kompanjon. Gledališka kriza je vedno bolj napeta. Ravnatelj priznava, da so res sklenili odpovedati angažma vsem onim umetnikom in umetnicam, ki jim kontrakti tekmo letošnjega leta potečejo. Prizadele bi po tem okrog 30 oseb. Med nameščenci Burghatrat in gledališko upravo so se vodila pogajanja za poravnavo konflikta. Ostala so brezuspešna, in v soboto imajo name-

ščenci zborovanje, na katerem bodo razpravljali o nadaljnjih ukrepih. Ni izključeno, da pride do stavke.

DANES

filmovanih šest strani in tiznih dnevnikov. Zabavni opis in dejanje z veliko izpremembo in film izven šablonske režije.

KOMEDIJA LJUBAVI

V glavni vlogi je krasna Lil Dagover in markantni Nigel Barrie. — Predstave popoldne ob 3, pol 5, 6, pol 8, in 9

Pride: Pariški ocnjar

516

KINO IDEAL

Krize v drugih državah

Nemčija in Društvo narodov. — Razpad vladne koalicijske v Franciji. — Občinske volitve v Bolgariji in Rumuniji. — Težaven položaj češke vlade.

Znak današnjih nenormalnih razmer je, da je le malo držav v Evropi, ki ne bi trpele na večjih ali manjših notranjih ali zunanjih krizah.

Glavna pozornost evropske javnosti je še vedno koncentrirana na borbo, ki se bje za sedeže v svetu Društva narodov. Nemčija in Anglija slejkoprej odločno odklanjata zahtevo, da se povodom nemškega vstopa v svet Društva narodov prizna mesto v tej korporaciji še kak drugi državi, zlasti pa ne Poljski in Španiji, ki bi bili baje brezpogojni zavezniči Francije. Ta s svoje strani se toplo zavzema posebno za Poljsko, in prizadeje države ravno tako odločno vztrajajo na svoji zahtevi. Nemčija je indirektno zagrozila, da bo umaknila svojo prijavo za pristop v Društvo narodov, ako bodo hoteli nien vpliv zmanjšati z razširjenjem sveta Društva narodov. Da poravnava ta konflikt, se muči v Berlinu general, tajnik Društva narodov sir Eric Drummond, ki se tam pokaja z zunanjim ministrom Stresemannom.

Francija ima momentano druge, nujnejše skrb, ki docela absorbirajo njeno energijo in pozornost francoske javnosti. Državni proračun izkazuje ogromen deficit, ki ga je treba pokriti z novimi davki. Sedanja Briandova vlada se opira na levičarski kartel, v katerem imajo glavno besedo socialisti, čeprav oficijelno v vladi niso zastopani. Stara socialistična zahteva je, naj se uvede davek na premoženje in ž njim krije proračunski deficit. Briand z ozirom na meščanske stranke v vladni koaliciji, a tudi z ozirom na silen odpor desnice na premoženjski davek ni hotel pristati, ampak je predložil celo serijo drugih davkov. Socialisti so bili besni in so glasovali proti vladi, ki pa so ji priskočile na pomoč nekatere skupine opozicije tako, da se je Briand včeraj res posrečilo spraviti brez kompaktne vladne večine pod streho ne samo proračun kot tak, ampak tudi ogromna nova davčna bremena. Trajno pa je tako situacija nevezdržna in Briandova vlada stoji pred neizbežno krizo, ki lahko dovede v Francijo do docela novega režima. Vsekakor je malo verjetno, da bi ostal levičarski kartel tudi v bodoče.

V Bolgariji so se vršile v nedeljo občinske volitve. Rezultati še niso znani, dosedanje vesti si nasprotujejo. Vlada trdi, da je zmagala opozicija pa izjavlja, da je bila večina glasov oddana za opozicijske stranke. Vsekakor vladna koalicijska stranka s tako večino, kakor je to v Bolgariji običajno. Eiaiko nejasna so tudi poročila o istočasni občinskih volitvah v Rumuniji. Vlada je sicer zmagala v večini občin, vendar pa z naporom vseh sil in s skrajnim pritiskom, ki je izzval po nekod krvave spopade in zahteval baje tudi smrtno žrtve.

Včeraj se je sestal češkoslovaški parlament. Čaka ga mnogo dela, mnogo izredno kočljivih zadev. Opozicijske stranke napovedujejo najostrejši boj radi vladnih jezikovnih odredb, v vladni koalicijski sami pa se nadaljuje trenje med posameznimi strankami, v prvi vrsti med klerikalci in socialisti obeh taborov. Tudi nad vlado g. Švehle se zbirajo temni oblaki.

Zagonetka napada na vlak pri Grosupljem

Napad pri Grosupljem fingiran?

Kakor smo poročali, je odšla v ponedeljek sodna komisija na kolodvor, kjer si je ogledala ambulančni vagon, v katerem je bil izvršen roparski napad na poštnega uradnika Kalana. Komisija je ugotovila, da je vagon, ki se zapira od znotraj, skoraj nemogoče odpreti z zunanje strani, zlasti pa ne med vožnjo. Zgoraj ima sicer vagon malo okence, ali tudi skozi tega je izključeno, da bi mogel ropar odpreti vrata. Pač pa so v vagonu našli hlačni gumb, ki ni bil Kalanov in ki kaže, da je bila v vagonu razen Kalana še neka druga oseba, seveda, ako gumb ni bil v vagonu že od prej.

Ambulančni uradnik Kalan sam je bil te dni večkrat sodno zaslišan. Izpoveduje vedno enako. Zatrjuje, da je baš sortiraj pošto, ko je stopil ropar v vagon. Denar je imel zložen na predalu. Ropar ga je s pištolo udaril po vratu, pri čemer je razbil steklo plinov svetiljke. Nato je naperil vanj samokres in mu zvezal roki. Videl je, kako si je ropar z denarjem nabasal vse žepce; vreče ali nahrbtnika ni imel s seboj. Pri tem pa je bilo čudno, da si je mogel ropar nabasati denar v žep, kajti vrečke so bile razmeroma velike in v njih je bil raznovrsten denar. 258.000 dinarjev, zlasti če je ta vsota v manjših bankovcih, se da težko spraviti kar v žepce.

Nepojasnen je še tudi drug pojav. Kalan izjavlja, da je denarne vrečke sortiraj po postajah, in sicer je zložil vrečke, ki jih je imel oddati na prvih postajah, na vrhu, vrečke za zadnje postaje do Ljubljane pa spodaj. Ropar pa je odnesel baš spodnje vrečke, med njimi tudi ljubljansko. Malo je verjetno, da bi ropar vedel, da je v spodnjih vrečkah več denarja ali da bi vrečke v vagonu že prebrlral.

Ti in drugi, če v naših zadnjih poročilih navedeni argumenti so vzbudili sumnjo, da je bil napad samo fingiran. Tega pa zopet ne morejo verjeti oni, ki Kalana poznajo; označujejo ga za solidnega in poštenega moža, ki ne bi mogel storiti takega zločina in so uverjeni, da se bo izkazala njegova nedolžnost.

Vsekakor je zadeva še vedno za vita v misteriozno temo.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Sreda, 17. februarja: »Naša kri«. F. Četrtak, 18. februarja: »Ana Christie«. C. Petek, 19. februarja: Zaprt. Sobota, 20. februarja: Zaprt (ob pol 20. »Deseti brat« v operi).

OPERA.

Sreda, 17. februarja: »Večni mornar«. Premiera. Izv. Četrtak, 18. februarja: »Orfej v podzemlju«. Red E. Petek, 19. februarja: »Tosca«. A. Sobota, 20. februarja: Ob pol 20. »Deseti brat«. Proslava. 50 letnice umetniškega delovanja g. Antona Danila. Izv. Nedelja, 21. februarja: Ob 13. »Trubadur«. Gostovanje baritonista g. Ertla iz Beograda. Izv.

Ako ni drugače označeno, se začne predstave v dramskem gledališču ob 20., v opernem pa ob pol 20.

— »Večni mornar« v ljubljanski operi. Centralna skupnja za Wagnerjevega »Večnega mornarja« je pokazala, da je vsa zasedba pravilna, srečna in prav dobra. Zato je popolnoma opravičeno pričakovanje, da bo to delo velikega svetkega glasbenika tako uspešno, kakor pri nas še nobena Wagnerjeva opera. Naslovno vlogo poje g. Holodkov, ostale glavne partije pa g. Calotova (Sentia), g. Knittel (Erik) in g. Betteto (Daland). Orkester in zbor sta v polni meri kos svojim težkim nalogam. Insencija je vsa nova, ravno tako kostumi. Vse je izdelano naravno, pravilno in efektivno. Dirigent je g. Balatka, režiser in inscenator g. Šest. Premiera v sredo, dne 17. t. m. ob pol 8. uri zvečer. Izven.

— Pri današnjem premijeri opere »Večni mornar« poje mesto obolega Knittla vlogo Ertla gosp. Orlov.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 17. februarja. 1926: katoličani: pepelnica, Juhijani; pravoslavni: Isidor 4. februarja; muslimani: 4. Šabana 1344; židje: 3. adara 5686.

Jutri: Četrtek, 18. februarja 1926: katoličani: Simeon; pravoslavni: 5. februarja; Agatija; muslimani 5. Šabana 1344; židje 4. adara 5686.

DANASJNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera ob pol 20. »Večni mornar«, drama ob 20. »Naša kri«. Kino Matica »Lev sv. Marka«, Ljubljanski dvor »Cvetilčarka iz Potsdamskega trga«, Ideal »Komedijska ljubavi«. — Čas prireditve na plakatih in v inseratih.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera ob pol 20. »Zvedave žene«, drama ob 20. »Ana Christie«. Kino Matica »Lev sv. Marka«, Ljubljanski dvor »Cvetilčarka iz Potsdamskega trga«, Ideal »Komedijska ljubavi«. — Čas prireditve na plakatih in v inseratih.

DEŽURNE LEKARNE.

Sreda: Sušnik, Marijin trg, Kuralt, Gosposvetska cesta. Četrtek: Trnkoczy, Mesni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Solnce zaide danes ob 17.30, vzhaja jutri ob 6.58 in zaide ob 17.31. Mesec zaide danes ob 23.24, vzhaja jutri ob 10.20 in zaide ob 24.

Širom domovine

V Kolarevcu v Srbiji se je posestnik Mirko Popović čisto sprl s svojimi otroci. Popović je bil vdan pišči, in kadar je prišel vinjen domov, je pretepnil svoje otroke ter jim grozil, da jim zažge hišo. Pred dnevi se je vrnil zopet pijan in med otroci in očetom je vnovič nastal prepri. V prepriju je Popović zopet zagrozil, da zažge hišo. Nihče pa ni polagal na to velike važnosti. Drugo jutro, ko so vsi domači odšli iz hiše, pa je Popović res zažgal slamo, ki jo je bil nanesel pod posteljo. Nato je stopil v sosednjo sobo, kjer je imela njegova hčerka shranjeno svoje perilo in denar, ter je oboje zažgal. V kleti je nato razbil sod vina, potem pa splezal na streho in hišo, ki je bila krita s slamo, zažgal na slemenu. Ko je ogenj objel vse poslopje, je blazni človek s strehe skočil v ogenj. Na pomoč prihiteli sosedje na vseh koncih gorečega poslopja niso mogli več rešiti. Nesrečna obitelj je ostala brez doma in brez očeta.

V Vinjanju pri Imotskem v Dalmaciji je bil 20. aprila 1918. izvršen strašen roparski umor. Komaj 18letni Mato Perković iz Svila je odšel na sejem v Imotsko. S seboj je imel 1200 kron. V Imotskem se mu je pridružil Ante Topić, ki mu je obljubil, da mu preskrbi ovska, katerega Perković ni dobil na sejmu. Domenila sta se, da se sestane v Vinjanju. Ko je prišel Perković na domenijski kraj, ga je Topić zavrnil napadel, mu vrzel vrv okrog vratu in ga pričel daviti. Ker ga ni mogel takoj zadaviti, je potegnil nož in ga večkrat zabodel. Ker Perković še ni bil mrtev, je pograbil debel kamen in mu razbil lobanjo. Nato ga je oropal in pobegnil. Topić je bil že pred 6 leti pred poroto, vendar je bil oproščen, ker vseh 40 prič ni izpovedalo zani ničesar neugodnega. Topić je bil sedaj, osmo leto po zločinu, ponovno prijet, ker so pričje sodišču prijavile, da se niso upale proti njemu pričati, ker jim je grozil, da se osveti na njimi. Državni pravdnik je predlagal smrtno kazen.

Ohjava

Radi pomnožitve stanja rib, prepovedujem izvrševanje ribolova na vsa do sedaj izdana dovoljenja v revirju kranjskega neobčine št. 14, Kokra od Pavlarjevega jez v Kranju do jezov tovarne Zabret v Briftu ter vseh njenih pritokov, pripadajočih temu revirju.

Obenem opozarjam na legalne ribiče tega revirja, ki so se do sedaj vedno zanašali na odpustljivost prejšnjega zakupnika, da jih bodo moji nadzorni organi brezobzirno zasledovali in ovadili orožništvu.

Kranj, 17. februarja 1926.

Rudolf Jeglič,

216/n zakupnik ribolova, Kokra št. 14

Jack London:

Roman treh src

Ko so orožniki preiskali vso okolico in pregledali vse kote, so se šteli trofeje in ugotovili, da imajo 47 dolarjev.

— Še trije manjkajo! — je vzkliknil Rafael in tisti hip so bili vsi orožniki znova na kolenuh. Minilo je še pet minut, predno so našli zadnje tri dolare. Vsak je spravil v žep, kar je našel, in lov na begunce se je nadaljeval.

Dobro miljo dalje je hotel Torres z nogo odstraniti srebrni dolar, ki se je valjal na tleh, toda bistro Augustinovo oko je opazilo to kretanje. Takoj je potegnil dolar iz peska in ga spravil v žep. Orožniki so že vedeli, da dolar ni nikoli sam. In znova se je ves odred ustavil. Poglarar in Torres sta besnela videč, da plezajo vsi orožniki po travi in iščejo srebrne dolare.

Prvi je zavohal zaklad Vicente. Vsi so ga obkolili, kakor psi drevo, kjer se skriva v duplu preganjana podlasica. In res so prišli dolarjem na sled. V bližini je stalo ogromno staro, suho drevo, kakih pet čevljev od tal je bila v deblu duplina. Nad duplino je bil pripet z dolgim trnom listič papirja, na katerem je bilo napisano: 100.

Zopet je nastal med orožniki prepri, kdo naj poseže v duplino prvi in privleče na dan zaklad.

Toda duplo je bilo tako globoko, da se z roko ni dalo doseči do dna.

— Štor bo treba posekati, — je vzkliknil Rafael in udaril s sekiro po deblu, da se prepriča, kako debelo je. — Vsi ga bomo sekali in vse, kar najdemo v njem, si pravično razdelimo.

Ves čas sta poglarar in Torres besnela, preklinjala in rotila orožnike, naj puste dolare pri miru, sicer begunci res videjo. Zaman jim je poglarar grozil, da jih pošlje takoj po povratku v San Antonio v San Juan, kjer bodo psi glodali njihove kosti.

— Saj še nismo v San Antonio, — se je oglašil Augustino, da pokaže svojo modrost.

— Siromaki smo in pošteno hočemo deliti vse, kar najdemo, — je dejal Rafael. — Prav praviš, Augustino: hvalabogu, nismo še v San Antonio. Ta bogati yanki je razmetel v enem dnevu več denarja, kakor ga zaslužimo mi v San Antonio celo leto. Jaz sem za revolucijo — če se nam obeta denar!

— A vodi naj nas ta bogati yanki! — je pripomnil Augustino. — Dokler nas vodi on, ki razmetava po poti denar, grem za njim magari na konec sveta.

— Če pa mislita ta-le dva gospoda, — je dejal Rafael ter pogledal srdito Torresa in poglararja, — da nam bosta branila pobirati srebrne dolare, naj gresta k vragu. Mi smo ljudje, ne pa sužnji. Svet je velik. Kordilleri so pred nami. Vsi bomo

bogati in svobodni. Živeli bomo v Kordillerah, kjer je vse polno lepih Indijank.

Zapele so sekire in trhlo deblu je bilo kmalu na tleh. In ko se je štor pri padcu razletel na drobne koščke, so orožniki našli in razdelili med seboj namesto sto kar 147 dolarjev.

— Radodaren je ta yanki, od sile je radodaren, — je dejal Vicente. — Da več kakor obljubi, Morda je pa v štoru še kaj dolarjev.

Orožniki so razbijali s sekirami štor še deset minut in našli med drobnimi trščicami še pet dolarjev. Lahko si mislimo, kako sta poglarar in Torres ves čas besnela videč, da so pridobili begunci na času že najmanj pol ure.

— Ta bogati yanki najbrž ne šteje denarja, — je dejal Rafael. — Menda kar razveže vrečo in meče po tleh dolare kakor sejalec žito. Gotovo je ista vreča, ki jo je imel pri sebi v San Antonio, ko je podiral stene naše jetnišnice.

Jezdec so nadaljevali pot in pol ure je bilo vse v redu. Prispeli so do samotne naselbine, kjer je bilo že vse zaraščeno z visoko travo in mladimi drevesi. Napol porušena, s slamo krita hišica, podrti gospodarski poslopja in vodnjak, iz katerega je nedavno nekdo črpal vodo, — vse to je pričalo o neuspešni borbi človeka z džunglo. In na robu vodnjaka se je videl že od daleč listek, na katerem je bilo napisano: 300.

— Grom in strela! Celo premoženja! — je vzkliknil Rafael

— Hudič naj ga cvre in praži na dnu pekla vse večne čase, — je pripomnil Torres in zaskrpal z zobmi.

— Yanki plača bolj nego vaš senor Regan! — je zamrmral poglarar ves iz sebe.

— Vreča je komaj tolikšna, je pokazal Torres z rokami. — Najbrže bomo morali pobrati vse, kar ima ta prokleti American v nji, predno ga ujamemo. Ko bo pa vse pobrano in ko prazna vreča ne bo mogla več predstavljati orožnikom teh vražjih pasti, ga dohitimo in aretiramo.

— Požuriti se moramo, dragi moji, — je dejal poglarar prijazno in povabil orožnike, naj mu nudoma slede. — Nazaj grede pojdemo počasi in bomo lahko mirno pobirali denar.

Tu se je Augustino ponovno pregrešil zoper molččnost.

— Človek nikoli ne ve, po kateri poti se bo vračal. In kdo ve, da-li se sploh še kdaj vrnemo, — je dejal Augustino pesimistično. Ves navdušen za prvo modrost se je odločil še za drugo. — Tristo srebrnih dolarjev v rokali je več vredno, kakor tri milijone na dnu vodnjaka, ki ga morda nikoli več ne bomo videli.

— Nekdo se mora spustiti v vodnjak, — je dejal Rafael in nategnil vrv, da se prepriča, če je dovolj močna. — Poglejte, močna je. Nekoga moramo privezati na to vrv in spustiti v vodnjak. Kdo ima korajžo, da se spusti?

Krasna razkošna drama iz dobe terorja Benetk nad Dubrovnikom.

LEV SV. MARKA

V glavnih vlogah izbrana elita filmskih igralcev: srčkana **Hanni Weisse**, ljubljenec **Slovenec**, **Mariborčan OLAF FIORD**, **Wih. Ziegelmann**, **Paul Biensfeldt** in **Grete Reinwald**. — Lepa vsebina — Izredna režija. Sitalna igra. **KRASNI Dubrovnik in Benetk.** — Zarota v **NARAVNI POSNETKI** Dubrovniku.

Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8., in 9. uri. Cene navadne!
Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester.
Prednaznanilo: Monumentalne filmske dele
Maciste — kralj Sardinije
ELITNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani Telefon 124.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. februarja 1926.

— **Reorganizacija prosvetne uprave.** Prosvetni minister izdeluje, kakor smo že svoj čas povedali, nov načrt glede reorganizacije prosvetne uprave. Odpraviti se imajo predvsem oblastni prosvetni oddelki. Prvotno je nameraval Radić ustanoviti šest pokrajinskih direktorijev za vsa država. Ta načrt je finančni odbor odklonil. Sedaj Radić snuje šest prosvetnih inšpektoratov s sedežem v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Skopju, Sarajevu in Splitu. V to svrhu pripravila prosvetno ministrstvo poseben zakon. Zelo je dvomljivo, da bo prosvetni minister kdaj praktično izvedel svoje načrte.

— **Bolezen Jurja Biankinja.** Po poročilih iz Splita so zadnje dneve zdravnik ugotovili, da se bolezen Jurja Biankinja obraca na bolje. O zdravstvenem stanju Biankinijem je bilo včeraj poslano poročilo tudi kralju Aleksandru I. in ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću, ki se intenzivira za bolnega narodnega borca in nekdanjega voditelja Dalmacije.

— **Odhod ministra Pavla Radića v Prago.** Danes odpotuje minister za agrarno reformo P. Radić v Prago, kjer se udeležil kongresa zelene internacionale. Spremlja ga več uradnikov njegovega resorja.

— **Ukaz o imenovanju profesorjev in učiteljev.** V prosvetnem ministrstvu je sestavljen velik ukaz o imenovanju in vpoklitvi srednješolskih profesorjev in učiteljev. Kralj ta ukaz danes podpisuje.

— **Imenovanja in napredovanja v železniški službi.** Pri direktorijah državnih železnic so imenovani: za šefa sanitetnega oddelka pri administrativno-pravnem oddelku dr. Josip Tiliar, za šefa oddelka za vzdrževanje pri gradbenem oddelku inž. Emil Krih, za šefa oddelka za signalna sredstva pri gradbenem oddelku inž. Ivan Miller-Petrić, za šefa statističnega oddelka pri prometnem oddelku Franc Kurnaver, za šefa oddelka za nabave in razdelitev materiala pri gradbenem oddelku inž. Rudolf Selak. V višji plačilni razred so pomaknjeni: Ivan Deržić, Franc Potočnik, Rudolf Jakeli, Josip Veljko, Josip Kroizer, Josip Valand, Milan Petak, Ivan Suhodolnik, Egon Tancig, Anton Rošpergen, Oskar Silih, Stanislav Stergar in dr. Leon Vučina. Nadalje je pomaknjenih v višjo skupino še cela vrsta uradnikov v področju ljubljanske direkcije. To napredovanje je objavljeno v »Slovenskih Novinah« z dne 13. februarja 1926 št. 33.

— **Letna skupščina Udruženja jugoslovenskih inženirjev.** Izvoljena je bila nova uprava in sicer za predsednika bivši prometni minister Anton Stanić, za člana pa Bora Popović, Kosta Šijački, Svet. Genić in Zarije Marković.

— **Iz poštne službe.** Za telefonitsko na pošti v Velikih Laščah je imenovana kvalificirana poštna uslužbenka Amalija Eisenzopf.

— **Sprememba zakona o prometnem oboju.** V Beogradu zbirajo že več dni centralni odbor Saveza narodnih železničarjev, ki razpravlja o novem načrtu zakona o prometnem oboju. Centralni odbor konča svoje delo danes. Večina pripomb je že formulirana. Svoj elaborat predloži Centralni odbor prometnemu ministru jutri.

— **Stališče hrvatskih profesorjev.** Povodom akcije glavne uprave Jugoslovenskega profesorjskega društva proti prosvetnemu ministru Stepanu Radiću je poslalo hrvatsko društvo prosvetnemu ministru spomenico, v kateri izjavlja, da ne odobrava napadov na njegovo osebo.

— **Delo profesorjskega društva.** Glavna uprava profesorjskega društva je izdelala za zastopnike pokrajinskih sekcij nova pravila. Sklepi so v zvezi s predstojajočo reorganizacijo profesorjskega društva.

— **Strokovni svet prosvetnega ministrstva.** Včeraj se je vršila v prosvetnem ministrstvu prva seja novega strokovnega sveta. Razpravljalo se je o raznih prošnjah profesorjev in učiteljev.

— **Nova telefonska zveza.** Poštno ministrstvo namerava postaviti prihodnji mesec novo telefonsko zvezo od Beograda preko Negotina do Romunije.

— **Vprašanje sodelniškega poštita.** V Beograd je za 3. marca t. l. sklicana anketa zastopnikov trgovinskih korporacij in zastopnikov Delavske zbornice. Na anketi bodo razpravljali o uvedbi nedeljskega poštita.

— **Državna borza dela v Ljubljani.** V času od 31. januarja do 6. februarja 1926 je bilo v Državni borzi dela razpisanih 75 prostih mest. 119 oseb je iskalo dela, v 33 slučajih je borza posredovala z uspehom.

hom in 13 oseb je odpotovalo. Od 1. januarja do 6. februarja 1926 je bilo skupaj razpisanih 410 prostih mest, 687 oseb je iskalo dela, v 346 slučajih je borza posredovala z uspehom in 87 oseb je odpotovalo.

— **Stanje bolnikov v Sloveniji.** Po uradni statistiki je bilo 30. januarja 1926. v vseh bolnicah Slovenije 2889 bolnikov, med drugimi v splošni bolnici v Ljubljani 599 in v splošni bolnici v Mariboru 287.

— **Pri sinočnem poročilu o dramski premijeri** je pomotoma izostala značka našega poročevalca M. Z.

— **Higijenska razstava v Mariboru.** Higijenski zavod v Ljubljani priredi v okvirju »Ljudske univerze v Mariboru« v času od 21. do 28. t. m. higijensko razstavo, ki bo nameščena v veliki kazinski dvorani. Razstavo odpre v nedeljo, dne 21. tm. ob 11. inspektor ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani g. dr. Katčič.

— **Poskusen samomor Slovenke v Kraljevi.** V Kraljevi je dne 12. t. m. okoli 18. skočila v morje služkinja A. O., rodom Slovenka. V zadnjem hipu so potapljalce se dekle opazili bolniki iz tamošnjega sanatorija. Rešila akcija je uspela in so mladenčico rešili. Motiv samomora: nesrečna ljubav.

— **Težka nesreča.** V ljubljansko bolnico so pripeljali včeraj rudarja Tomaža Potočnika iz Homberga. V rudniku mu je predčasno eksplodirala mina in mu težko poškodovala desno roko. Potočnik ima poškodbe tudi na obrazu.

— **Ločni zakonci ne smejo v Ameriko.** Grofica Cathart, ki je bila nedavno vložila tožbo za ločitev zakona, se je hotela preseliti v Zedinjene države. Naseljenjske oblasti so ji prepovedale vstop, češ da ločni zakonci nimajo pravice priselitve v Ameriko. Ameriška ženska društva so nato agitirala proti neenakemu nastopanju oblasti napram obeh spolom. Agitacija je imela uspeh, da je bila izdana tiralica za bivšim možem grofici, grofom Earom of Crasen. Bil je prijet in zaslišan.

— **Samomor v Beogradu.** Med beograjskimi študentkami je nastala prava epidemija samomorov. Včeraj jutraj se je poskusila umoriti dijakinja Roza Pavlović, hčerka uglednega beograjskega trgovca. Poskušala se je ustreliti pred stanovanjem svojega zaročenca odvjetnika Miljutina Stojadinovića. Vzrok poskušene samomurje je, ker je zaročenec zapustil svojo izvoljenko z mladim detetom. Studentinjo so preselili težko ranjeno v javno bolnico. To je že osmi slučaj izvršenih ali poskušanih samomorov med študentkami v Beogradu.

— **14letni sin morilce očeta.** V Mainz v Nemčiji je komaj 14letni sin nekega železniškega uradnika ustrelil svojega očeta, ker ga je ta pretepel. Strel je očeta zadel smrtno in je ta kmalu nato umrl. Nadebudnega dečka so zaprli.

— **»Bajtare«**, stavbena in kreditna zadruška uslužbenecv drž. železnice, r. z. z. o. z. ima drugi redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 7. marca ob 8.30 dopoldne v steklenem salonu kolodvorske restavracije v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi sprememba pravil. Zadrusna knjižnica služi za legitimacijo. — Načelstvo.

— **Ce od pustnega ti kroka v črevih poka, trese roka, pusti brižgance in žgani trup, »BUDDHA« čaj ti bodi lek in up!**

Iz Ljubljane

— **»Ljubljanski Sokol«** priredi, kakor že objavljeno, v soboto dne 27. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« komers na čast svojih bivših in sedanjih članov štiri-deset, petdeset, in štiridesetletnikov. Društveni odbor iskreno želi, da se zberejo na ta večer vsi, ki so bili svoj čas člani našega društva a delujejo in so v članen danes v drugih bratskih društvih širom naše domovine in vsi, ki so še danes v našem društvu. — V prijetni sokolski družbi si hočemo pokažati v spomin one burne čase, ko se je gradil temelj jugoslovenskemu Sokolstvu in seznaniti Vas, ki ste gradili na temelji, z mlajšim članstvom. Prav iskreno vabimo na ta sokolski večer vse ostale brate 30- do 40-letnike ter članstvo sploh; ravnotako iskreno vabimo tudi bratska ljubljanska in okoliška sokolska društva. Zdravo! Odbor.

— **»Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani«** bo imelo v četrtek 18. t. m. ob 16. redno odborovo sejo.

— **»Moška srebrna ura z verzičco«** se je našla na pustni torkov ponoči na Zaloški cesti. Lastnik jo dobi v trafiki na Zabjuku.

RESTAVRACIJA ZVEZDA Danes slanikova pojedina!

— **Iz Zlatnjane gosenci in drugega šodljivega mraza.** Mestni magistrat ljubljanski opozarja posestnike in najemnike zemljišč na tozadevni razglas, ki je nabit po mestu.

— **Iz Društva »Ekskurzijski Fond akademskega kluba elektrotehnikov v Ljubljani«** ima svoj ustanovni občni zbor v soboto dne 20. t. m. ob 15. uri v posvetovalnici mestnega magistrata, na kar vjudno opozarja — pripravljani odbor.

— **Iz Pravičice za deco.** — V petek, dne 19. t. m., priredi Atena v mali dvorani Narodnega doma večer pravilic. Pripravevala bo ga. Juvanova, odlična slanica naše drame, ki je letos slavila 25-letnico svojega gledališkega delovanja. Začetek ob 5. dopoldne.

Vstopnine eni, pobirajo se prostovoljni prispevki in kritje stroškov.

— **Iz Zagonetne slučaj na Barju.** Včeraj je neki ribič na Barju opazil, da stoji neznan človek do vratu v močvirnatih tleh in se ne gane. Ribič je očividno ponosrečenega izvelel iz močvirja, nakar je bil ponosrečen v nezavestnem stanju prepeljan v bolnico. Gre za 17letnega slaščičarskega vajenca Vladimirja Privška iz hotela »Union«. Kako je mladenič zašel v močvirje, »dosedaj še ni ugotovljeno. Baje se je v »Unionu« sporekel in nato takoj odšel. Mogoče, da je iz jeze pil in morda v vinjenem stanju zašel v močvirje, ni pa izključeno, da je hotel izvršiti samomor. Privšek je še vedno v nezavesti. Zdravniki upajo, da ga ohranijo pri življenju.

Iz Celja.

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 8. do 14. februarja se je zaklalo: 1 bika, 15 volov, 9 krav, 5 tetic, 31 tel in 27 svinj. — Uvozilo se je 425 kg govedine, 1383 kg telatine in 701 kg svinjine.

— **Novi list v Celju.** Zveza gostilničarskih zadrug v Celju prične z 20. februarjem zopet redno izdajati svoje glasilo »Gostilničarski list«. — Prihodnje dni izide tudi list »Državni upokojenec«, ki ga bo izdajalo društvo državnih upokojencev za Slovenijo.

— **Zadnja pustna prireditev.** Lepo številno letošnjih predstavnih prireditev je zaključila maskarada Olepsevalnega društva na pustni torkov. V lepo dekorirani dvorani Celjskega doma se je iztega dne dopoldne vršil od 15.—17. ure mladinski korzo, zvečer pa maskarada. Popoldanska in večerna prireditev sta bili lepo obiskani in tudi vspešni isti je bil lep.

— **Oddaja zemljišča v zakup.** Nekoliko občinskega zemljišča (njiv) se bo oddalo v zakup za tekoče leto na Sp. Lanožu dne 18. februarja dopoldne ob 9. uri.

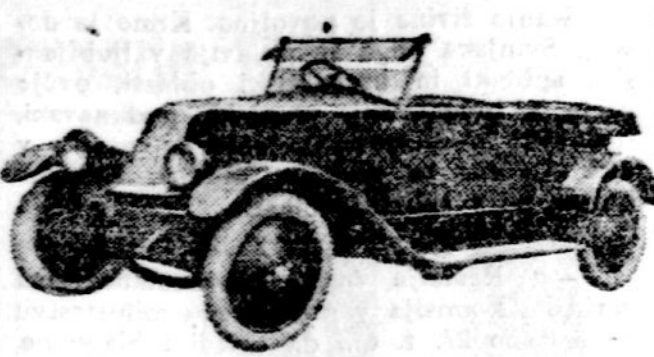
Sokolova maskarada

Nobena druga prireditev v Ljubljani ni tako popularna in priljubljena, kakor vsakoletna Sokolova maskarada. Šestpetdeset let se je že vršila letos, številka, ki sama pove vse. Nekdaj je bila sokolova maskarada prvovrstna narodna manifestacija, včasih tudi demonstracija in takrat pač se je tako omilila ljubljancem. Danes je samo še zabava, a prava demokratična zabava, ki združuje enkrat na leto sloje prebivalstva od »gornjega tisoča« do brezimne množice. Tudi to ima od svoje lepe tradicije.

Ljubljanski Sokol lahko že naprej računna, da bodo polni vsi prostori Narodnega doma. Vseeno pa stori leto za leto vse, da maskarado čim lepše opremi, da nudi svojim zvestim prijateljem kar največ razvedrila. Na glaslo so zlasti vsakoletne dekoracije, ki običajno prekose vse druge prireditve. Sinočna maskarada se je vršila v »bajni Indiji« in tej devizli so odgovarjale tudi dekoracije.

Ze pri vrodu sta na došlece zrla dva mrka Indijca. Vestibil in hodniki so spominjali na indijsko arhitekturo. Spodnja dvorana je tvorila veliko in razkošno indijsko palačo z razgledom na pagode ob Benaresu, odsevajajo v luninem svitu. Stranske stene vse v indijski ornamentiki, zamišljeni kot galerije, okrašene z bogatimi indijskimi perzijskimi preprogami. Preproge so sploh da jale poanto vsemu in je bila to najbolj posrečena ideja. S stropa so odsevale monumentalne ampule, poleg tega številne manjše vseh obliki in nijansah, vse v indijskem slogu. Z istimi ornamentki so bile okrašene tudi vse stranske galerije. Mala dvorana je napravila mogočen divoten vtis. Zgornja dvorana, odsevajajoča v zeleni luči, je bila okrašena z zeleno-zlato-belo indijsko ornamentiko. Vse dekoracije so mojstrsko izvršene po načrtih gledališkega mojstra Skružnega.

Mnogo požitvoalnosti in truda je bilo treba od agnih članov Sokola, da so izvršili to imponujoče delo. Dobili so pa tudi lepo zadoščenje. Obisk je bil letos naravnost rekorden, bržčas največji od vseh prireditev, ki so se kdaj vršile v Narodnem domu. Gneča je bila mučna zlasti pred garderobami, ki tvorijo rakrano vseh večjih ljubljanskih prireditev, a ni kvarila dobre volje in vsele razigranosti, ki sta vladali po vseh prostorih. Maak je bilo 600 do 700 med katerimi so imeli večino seveda zopet pieroti in kratkokrile pierotke, gotovo do 200 po številu. Par tucatov se jih je obleklo po izdani devizi »bajne Indije«, nekateri prav okusno in posrečeno, drugi tudi manj, kakor je pač kdo mogel. Da je bilo mnogo praktičnih dominov in harlekinov, je umevno, ravnotako tudi, da so mnoge punčke hotele enkrat javno pokazati, kaj so: zapeljivi hudički. V manjšem številu so bili zastopani in zastopane ptice, cvetlice, ženski mornarji, razne narodne noše, evropske in eksotične, vsi mogoči stanovi in poklici od ljubke poredne pekovske učenke do dostojanstvenega kneza v rokokuju. Bila je res izredno pestra slika, ki so jo dopolnjevali še »civilisti«, oblečeni tudi v vse možne obleke od fraka

AVTOTAKSI z modernim avto

Naročila se sprejemajo podnevi in ponoči.

Pavel Stele - Ljubljana
Poljanska cesta 3 510 Telefon 942

in dragocene plesne toalete do priproste delovne obleke.

Plesali so v obeh velikih dvoranah, v manjših pa je vrvelo življenje ob mizah in bogato založenih bifejih. Zlasti so bili oblegani bifeji s kavo in brezalkoholnimi pijačami, ki so spominjale pijačevanja na še nedavnih prireditvah. Sele v jutru so se razhajali udeleženci, a vinjeni so bili med njimi bele vrane. Pa se morda le bližajo času, da se bomo lahko prijetno zabavali tudi brez pijačevanja...

V Kazini je imela živahno in številno publiko mesarska zadruža, v areni Orjuna, nešteto pa je bilo manjših prireditev po vsem mestu. Harmonike na vseh koncih in krajih, povsod pa veseli, razposajeni obrazi. Apres nous le deluge...

To in ono

Ja, ist denn das was besonderes ?

V najelegantnejšem beograjskem hotelu sta pred enim mesecem zasiedla dve dragi sobi Perzijanec in njegova mlada soproga, po poreklu Poljakinja. Prihajala sta iz Zagreba, odkoder dopotuje vsak dan mnogo gostov v Beograd, in hišnik ni mogel slutiti ničesar, kar bi vzbujalo sum, da nova gosta nista preprosta gosta, nego da se za prijavljenimi imeni skrivata interesanten ptiček in še zanimivejša ptička. Gosta sta zahajala v najrazkošnejša beograjska zabavišča in se vračala v hotel pozno ponoči. Svoje račune sta plačevala v redu in brez zastankov.

Perzijanec in mlada Poljakinja nista živela povsem sama. Dogodilo se je, da so se čisto povračali v hotel tudi trije, in tedaj je hotelski hišnik opazil, da je mlada Poljakinja izgubila v svojo sobo z novim došlecom, dočim je njen »mož« čepel v čakalnici ali v sosednji kavarni ter čakal na povratek dame. Dogodilo pa se je tudi, da je mlada dama sprejela kavalirja v svoji sobi, dočim se je njen mož vlegel v sosednji sobi mirno in brez vsakega vzneimenjenja, ki bi bilo ob takih prilikah na mestu. To se je vedno zgodilo, ako je mlada dama pripeljala domov bogatejšega trgovca ali pa tudi narodnega poslanca, ki vrši na ta način svoje znojne poslaniške dolžnosti.

Ta stvar hišniku ni šla v glavo. Zato je prijavil svoja gosta policiji, da se uveri, kako in kaj je z njihovimi potnimi listi, ker dokumenti, ki sta jih predložila hotelskemu hišniku, niso bili zadostni. Policija je začela zasledovati Perzijanca in Poljakinjo ter se preverila, da hodita v elegantne lokale z namenom, da ujameta bogate kavalirje, pri čemer je vršil Perzijanec vlogo priganjača. Ko sta ujela žrtev, so odšli v hotel, kjer se je dokončal romanček z zgoraj opisanim koncem.

Radi tega je policija povabila Perzijanca in krasnostasno Poljakinjo na policijo, da predložita svoje dokumente in da se legitimirata. Najprvo sta se Perzijanec in Poljakinja silno prestrašila. Končno sta priznala svoje pravo lice. Ona je doma iz Nemčije, on pa res iz Perzie. Seznanila sta se v Düsseldorfu, odkoder potujeta po svetu in živita od skupne obrti. To se pravi: ona — divna žena z elegantnimi in koketnimi manirami, on pa izvrsten priganjač in ocenjevalec kavalirjev z bogatimi možnostmi. Iz izkupička potujeta po svetu, živita v ljubezni, se imata rada in uživata brezdelje.

Ko so moralno preplašeni policijski uradniki vprašali Perzijanca, kako je to

vendar mogoče, se je Perzijanec v malo eksotično zveneli nemščini odkritosrčno začudil: »Ja, ist denn das was Besonderes?« Parček je policija radi lepšega zašila s petdnevno zaporno kaznijo, ker nimata potrebnega viza za bivanje v naši državi. Nato ju izženejo preko Maribora v Avstrijo. Ali sta res poročena ali ne, tega policija ni raziskovala.

Polet preko oceana — začetek nove dobe

Španski letalci, ki so preleteli južnoatlantski ocean, so dospeli v Buenos Aires. Prebivalstvo jih je sprejelo z velikim navdušenjem.

Polet je vzbudil po celi Španiji ogromno zanimanje. Vse časopise piše, da pomeni sijajno organizirani polet preko oceana v Južno Ameriko začetek nove dobe za španski narod in Španijo. S poletom začenja nova zgodovinska doba. Kralj je iz navdušenja izdal splošno amnestijo, ki oprošča deset del vsake daljše zaporne kazni. Po madridskih ulicah so še bučale mogočne demonstracije, v katedrali se je vršil tedeum za letalce.

Letalcem dohajajo dannadan vse mogoča počestjenja. Mest. sveti izpremljajo imena ulic in jih poimenujejo po letalcih. Sestavljeni so odbori za spomenike. Za voditelja letalske ekspedicije, kapetana Franka predlagajo podelitev naslova markija.

Sport

Zmaga božanske Suzane

— **Cannes, 17. februarja.** Na mednarodnem tenis-turnirju za svetovno prvenstvo je včeraj zmagala Francozinja, prvakinja Evrope gđc. Suzana Lenglen (Božanska Suzana) napram Amerikanci gđc. Heleni Wills, zmagovalki na lanskari pariški olimpijadi. — Lenglen je zmagala s 6 : 3, odnosno 8 : 6.

Z izredno napetostjo je ves športni svet pričakoval izid tega, že davno napovedanega, a vedno odgojenega turnirja. Mrzlična napetost je vladala predvsem v Ameriki i v Franciji, kakor svoječasno za izid boksa matcha Carpenter-Dempsey. Dočim je ta krat triumfirala Amerika, saj je bil Dempsey njen ponos, so se to pot revanžirali Francozi Amerikancem. Njih božanska Suzana je triumfirala nad svojo najhujšo rivalinjo, mlado Američanko Velen Wills-Little Poher Face — tako ji pravijo Amerikanci, kar znači toliko kot posebljena mirnost. Za tekmo je kot omenjeno vladalo ogromno zanimanje, stavilo se je velikanske vsote. Seveda je večina stavila na zmago Suzane, ki velja za kraljico tenisa-sporta. V splošnem pa je priznati, da se je Wilslova dobro držala in zdi se, da ni daleč čas, ko bo mala Helen na triumfalni nad božansko Suzano.

Današnje vreme.

— **Bohinjska Bistrica** ob 7. Temperatúra + 2° C; oblačno, za zimski sport neugodno. — **Kranjska gora** ob 7. jutraj. Temperatura — 2° C, barometer stoji mirno, snega 10 cm.

Elena di Sangro

(nepozabna POPEJA iz vefilma „Quo vadis?“)

partnerica slavne MACISTE-a v monumentalnem filmu:

Maciste, kralj Sardinije

Pride v
ELITNI KINO MATICA

Naznanilo preselitve!

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo podružnico iz Prešernova ul. 26 v svojo lastno hiso

Prešernova ulica št. 14

poleg mesarja Marčana.

Priporočam se še v nadalje

Parna pekarna

Jean Schrei nasl. Jakob Kavčič

Gospodarstvo

Stanje posevkov v januarju

Splošno stanje ozimne je dobro. Po zmeje sejana ozimina je trpela od mraza. Mokrote je bilo v januarju povsod dovolj. V severnih krajih je bilo ves mesec mnogo snega, v južnih pa samo sredi januarja, do čim je nastalo konec meseca lepo vreme. Ponekod so njive pod vodo in žito je v nevarnosti, da segnijo. To velja zlasti za podunavsko, valjevsko, zetsko in mostarsko oblast.

Ker vreme v januarju ni bilo povoljno za večja poljska dela, so opravljali kmetje večino domače posle. H koncu meseca je bilo vreme lepše in kmetje so začeli delati na polju. Vozili so gnoj, orali, kopali vinograde in čistili sadno drevje. Skoda je napravila v nekaterih krajih krvava uš, pa tudi pšenična mušica je uničila mnogo pšenice, zlasti v splitski oblasti.

Stanje živine je povoljno. Kame je dovolj. Svinjska kuga se pojavlja v ljubljanski, splitski in bregalniški oblasti, ovčje garje v bregalniški, vranjski, podunavski, tuzlanski in dubrovniški oblasti, antraka v niški, užički in vranjski oblasti, živinska kolera pa v splitski oblasti.

—g Revidirani tarif. Novoustanovljena carinska komisija v prometnem ministertvu se sestane 27. t. m., da revidira blagovne, tranzitne, pristaniške in nekatere druge tarife, ki bodo znižane in regulirane po posrednih trgovinskih pogodbah.

—g Savez industrijalcev Južne Srbije. Dne 14. t. m. so se sestali v Skoplju v dvorani industrijske zbornice industrijalci Južne Srbije in ustanovili Savez industrijalcev. Namen tega Saveza je pospeševati in ščititi industrijo v južnih krajih.

—g Švicarski kapital na Jadranu. Iz Dubrovnika poročajo, da so dobili tamošnji hotelirji od švicarske zveze hotelirjev ponudbo, naj odstopijo švicarskemu kapitalu nekatere hotele na Jadranu. V ponudbi se

omeja, da bi švicarski hotelirji radi plasirali svoj kapital in svoje strokovne moči na Jadranu, z namenom, da razširijo in dvignejo naše hotelirstvo.

—g Konferenca o prodaji octove kisline. Danes se je vršila v trgovinskem ministertvu konferenca zastopnikov ministertva in zainteresiranih zbornic, ki je razpravljala o prodaji octove kisline. Trgovinsko ministertvo je izdelalo poseben pravilnik, na podlagi katerega je konferenca razpravljala o ureditvi tega vprašanja.

—g Gospodarske posledice italijanske nemškega konflikta. Kakor znano, je začela Nemčija gospodarsko bojkotirati Italijo. — Nemški bojkot zadene v prvi vrsti tiste produkte, brez katerih se lahko živi in ki jih lahko Nemčija uvaža od drugih (južno sadje, grozdje, jaja, sir, krompir itd.). Teh produktov je uvažala Nemčija iz Italije letno približno za 800 milijonov lir. Poleg tega je uvažala za 500—520 mil. lir svile in tekstilnega blaga. Italija je pa uvažala iz Nemčije letno za 750—760 mil. strojev, instrumentov in raznih drugih industrijskih izdelkov, brez

katerih ne more živeti. Tako bi bila Italija v tem bojkotu najbolj prizadeta.

—g Konferenca jugoslovenskih borz. Na beogradski borzi se je včeraj otvorila na pobudo trgovinskega ministra konferenca jugoslovenskih borz. Zastopane so poleg beogradske borze, borze iz Zagreba, Ljubljane, Sombora in Novega Sada. Ljubljanski borzo je zastopal tajnik dr. Dobrila.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe za dobavo 120 kg trne vrvice, za dobavo 2000 pol steklenega papirja in 21.000 pol gladilnega platna; do 26. februarja t. l. za dobavo železniškega gornjegradskega materiala, za dobavo 850 komadov lesnih meril, za dobavo reznega motvoza, za dobavo 72 vreten rjavega sukanca; do 2. marca t. l. za dobavo 1 nakovala za kovače. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddeljenju te direkcije. — 8. žandarmerijski polk v Ljubljani sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave 90 kubičnih metrov bukovih drv. — 11. marca se vrši pri intendanturi Dravske divizijske

oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 16.000 kg petroleja in 600 kg karbidov.

NOGAVICE KLJUČ

so najboljše in najcenejše kajti trpežnost enega para nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“ je ista kot trpežnost štirih drugih parov. 93-a

Kupite in preprečite se!

—g Prodaja. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani se bo vršila dne 15. marca t. l. ofertalna licitacija glede prodaje raznih vrst starega železa. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddeljenju te direkcije.

Srajce

promenačne, bele in barvaste, ovratnike vseh vrst, pentlje, samovoznice, žepne reboce, nogavice v raznih barvah za gospode in dame, naramnice, toaletne potrebščine, svilene trakove, čipke in vezanine. — Nizke cene. — Velika izbora samo pri

Josip Petelinc-u Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Vabilo

na

46. občni zbor

Kmetske posojilnice ljubljanske okolice, registrovane zadruge z neom. zavezo v Ljubljani,

ki bo v četrtek, dne 4. marca 1926 ob 15. uri v sejni dvorani posojilnice v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Dnevni red:

1) Nagovor predsednika.	5) Razdelitev dobička.
2) Poročilo ravnateljstva.	6) Volitev predsednika, podpredsednika in treh članov načelstva.
3) Poročilo nadzorstva.	7) Volitev treh članov nadzorstva.
4) Odobritev letnega računa.	8) Predlogi združnikov.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1926.

Načelstvo.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglasitve strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Službe

Mesto hišnika

oziroma delavca ali žaggarja k vencijski — s prostim stanovanjem — se odda mirni stranki brez otrok. Naslov posve uprava »Slovenskega Naroda«. 509

Ključavničarski pomočnik

priden in močan, vešč nemškega in slovenskega jezika — išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Vesten 503« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Gospodična

večja slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, strojepisja, stenografije ter vseh pisarniških del — išče službo v pisarni: gre tudi v trgovino (pomoč v trgovini ali pisarni: ev. kot blagajničarka). — Ponudbe pod »Zmožna/506« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Stenografinja-strojepiska

perfektna, išče službo. — Ponudbe pod »Notarska pisarna/467« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Tovarna papira

išče stručne sile. — Cenj. ponudbe z označenjem dosadanjih nameštenja pripisovanja prepisov sprejema pod »Za/7659« na: Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 477

Knjižarski pomočnik

Sveslovenskoj Knjižarnici M. J. Stefanovića i Druga, Beograd, Poenkarjeva ulica 36 — potreban je stariji 493

Knjižarski pomočnik

ili inteligentan čovek, koji poznaje stranu specijalno nemačku, francusku, češku i rusku stručnu i naučnu literaturu. — Pored kog stranog, potrebno je i znanje srpskohrvatskog jezika. — Ponudbe samo ozbiljnih i samostalnih radnika biće uzete u obzir. 493

Prodaj

Naprodaj radi pomanjkanja prostora dobro opremljena

Prodaj

in nekaj drugega pohištva. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Jedilnica/512«.

Stanovanja

Sprejme se dijak

na stanovanje in hrano. — Ponudbe pod »Čedna soba/513« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanje

sobe s kuhinjo v lepem kraju — zamenjan za stanovanje dveh sob s kuhinjo. — Ponudbe pod »Zamenjava/505« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Drž. uradnik

išče stanovanje sobe in kuhinje s 1. marcem. — Ponudbe pod »Stanovanje/504« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Za vsako sprejemno ceno

prodajam klobuke, slamnike ter vse potrebščine za modistke. — Minka Horvat, modistka Ljubljana, Dalmatinova ulica 10/II

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana Dunajska cesta 15 in Gospodarski c. 2 (dvoršča kavarna »Europa«)

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 27-L

Polenovko, namočeno

marinade vseh vrst po konkurenčnih cenah, morske in sladkovodne ribe dobite vsak dan 38-T

V specialni trgovini »RIDA«

Gradišče 7, Ljubljana

Najnoviji opeljalni izum

petrolejska plinaka svetiljka, »AIDA« z Anrova žarnico

200-500 sveč moči. Krasso bele luč. Neznatna poraba petroleja. Sveti kakor elektrika! »AIDA«

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. »AIDA« je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

ŠVARC i drug ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Išče mo zaupne zastopnike — — Zahtevajte takoj prospekte! —

IDEAL

Platinski stroji

nemškega izdelka patent »Ideal« z jamstvom za nogavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljše in sigurno ekstenzo. V zalogi s poukom, ki je jako lahak, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepi

F. Kos, Ljubljana, Zidovska u. 5

Generalni zastopnik.

Revmatizem

akutni in kronični, bolečine v ko-

steh, zbadanje, otrdelost tilnika, želodčne krče, glavobol, protin, ishias in nevrogije vsake vrste ozdravi najzanesljiveje

ruski obliž

dovoljen od ministertva zdravja v Beogradu. Premnoga zahvalna pisma potrjujejo njegovo zdravilnost. Originalna škatlja stane Din 25 in se dobiva po skoro vseh lekarnah in drogerijah. V notranjosti države po povzetju.

Dvorska apoteka Bogojevič, Skopje.

LATNIKI v milu „GAZELA“

Da se cenjenim odjemalcem našega priznanega mila „GAZELA“ oddolžimo, smo se odločili, da jih za njihovo dolgoletno naklonjenost tudi primerno nagradimo. Z ozirom na to smo sklenili, da bomo od sedaj naprej na vsakih 1000 kosov našega mila (vseh vrst, ki ga izdelujemo) vtisnili v en kos mila po 1 zlatnik

Milo „GAZELA“ zavzema vsled svoje izborne kakovosti vsekakor prvo mesto med sorodnimi izdelki. Izdelano je iz najboljših surovin, ki tkaninam ne škodujejo. Daje takoj zelo obilno peno, ki nesnago razkroji in temeljito odloči od tkanine, tako da je močno mencanje popolnoma odveč. Ako se z našim milom namilano perilo nato prekuha v vroči vodi ter temeljito spera v čisti vodi, zadobi naravnost. snežno belino in jako prijeten vonj po svežosti. Jasno je torej, da z našim milom zelo mnogo **pridestite pri perilu in zdravlju.** Poleg tega Vam je pa mogoče sreča tudi toliko naklonjena, da dobite v kupljenem kosu še 1 zlatnik povrh. Zahtevajte torej pri Vašem trgovcu **samo prvovrstno in pravo milo „GAZELA“**